

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Saaristomeri hot spot –tiekartta ja vaikuttavuusinvestointirahastot Asunto- ja ympäristöjaosto 26.10.2022

Mirja Koskinen
21.10.2022

HELCOM hot spot –tiekartan toimien vauhdittaminen

- Saaristomeriohjelman tavoitteena on edistää vesiensuojelutoimenpiteitä ja poistaa Saaristomeren valuma-alueen haja-kuormitus HELCOM:in hot spot –listalta (Itämeren pahimpia ravinnekuormittajia).
- Suomella on velvollisuus saattaa vesien- ja merenhoidon toimet täysimääräisesti toteutukseen vuoteen 2027 mennessä.
- Pullonkaula-analyysi: Rahoitusmahdollisuuksia tuotava paremmin esille viljelijöille.

Hot spot –tiekartta

- rahoitusmahdollisuudet, tukijärjestelmät ja neuvonta

- [Nosta rahat pintaan - Rahatpintaan.fi](#) (co YM), sivustolla on esitetty 23 kansallista tai EU –rahoitusohjelmaa. Suuri kirjo hallittavana!
- Maatila voi saada neuvontaa ympäristökorvausjärjestelmän kautta (NEUVO 2020), mutta ympäristöasiat ovat vain yksi osa neuvontaa.
- [Rahoitus | Maaseutu.fi](#) ja seuraava tukikausi, katse eteenpäin!
- Kohdennetun rahoituksen puuttuessa ympäristökorvausjärjestelmästä vaikuttavuutta pitää hakea viljelijöiden valintojen kautta.
- Koulutusta, neuvontaa ja ohjausta viljelijöille ja neuvojille (vaikuttavimmat alueet ja toimenpiteet)
- Kehittämismahdollisuuksia: Ympäristö 01 – Tilakohtainen toimenpide: tilakohtainen ympäristö- ja ilmastosuunnitelma ja vesivastuullisuus.

Hot spot –tiekartta

- rahoitusmahdollisuudet, tukijärjestelmä ja neuvonta

Paremmiin esille –ajatuksia:

- Viestintä: kohdennetummin ja selkeytystä.
- Koulutus/neuvonta: maatalousneuvojat, maataloustuottajat, hanketoimijat
- Asiantuntija-apu: ohjataan hakemusten sisältöjä, avataan hakukriteereitä
- Uudet tavat toimia: ELYn ja hanketoimijan yhteistyösopimukset, tukipolkujen rakentaminen
- Koordinointi: kootaan tarveperusteisesti hankeaihoita, keskustellaan toimijoiden ja kuntien kanssa, aktivoidaan uusia toimijoita mukaan
- **Neuvonta- ja edistämishanke: VARELYllä valmius vetää hanketta, yhteistyö MTKn kanssa. Resurssitarve 150 00 euroa.**

Vaikuttavuusperusteinen rahoitus vesiensuojelun edistämiseksi

- Vaikuttavuusperusteinen rahoitus parantaa julkisen rahoituksen kustannustehokkuutta.
- Vaikuttavuusrahoitusta on Suomessa jo sovellettu sosiaalisten haasteiden ratkaisemiseksi.
- Myös monet ympäristöhaasteet, kuten Saaristomeren ravinnekuormituksen leikkaaminen, ovat sellaisia monimutkaisia ongelmia, joihin vaikuttavuusperusteinen rahoitus soveltuisi.

Vuoden loppuun mennessä (Gaia consulting)

- Kokemuksia rahoitusmallien sovelluksista muualta maailmasta.
- Potentiaalisia soveltamiskohteita Suomessa ja Saaristomeren valuma-alueella tunnistettu.

→ Uusia ratkaisuja maatalouden vesiensuojeluun, huoltovarmuuden parantumiseen ja kiertotalouslannoitteiden tuotantoon.

Seuraavat askeleet

- Vaikuttavuusrahoitusverkoston kokoaminen eri alojen asiantuntijoista.
- Tunnistettujen rahoituskohteiden konseptointi konkreettisiksi toimiksi.
- Tarkastelu mahdollisuudesta soveltaa rahoitusmalleja myös hiilensidontaan ja luonnonmonimuotoisuuteen sekä laajemmin vihreän siirtymän vauhdittamiseen.
- Tavoitteena on, että vuonna 2023 valmisteltaisiin ensimmäiset vaikuttavuusperusteisia rahoitusmalleja hyödyntävät toimet Saaristomeren ekologisen tilan parantamiseksi.
- **Resurssitarve 200 000 euroa.**